

**Handleiding
Uniform Pensioenoverzicht**

~~2021~~2022

**uniform
pensioen
overzicht**

Den Haag, **~~juli-oktober 2021~~2020**

Inhoudsopgave

1. [Inleiding](#)
2. [Structuur van de modellen](#)
3. [Gebruiksaanwijzing](#)
4. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 1](#)
 - [Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst \(aanspraak op uitkering\)](#)
 - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
 - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
5. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 2](#)
 - [Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst \(aanspraak op kapitaal\)](#)
 - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
 - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
6. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 3](#)
 - [Versie premieovereenkomst \(beleggingsverzekering\)](#)
 - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
 - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
7. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 4](#)
 - [Ex-partner](#)
8. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 5](#)
 - [Pensioengerechtigden](#)

Over de handleiding

Deze handleiding bestaat uit twee delen. In het eerste deel (hoofdstuk 1, 2 en 3) vindt u algemene (wettelijke) informatie over de UPO-modellen. In het tweede deel (hoofdstuk 4 t/m 8) vindt u de verschillende modellen inclusief tekstuele uitleg. Deze uitleg helpt bij de ontwikkeling van de modellen.

Copyright UPO-format en iconen

- De UPO-modellen zijn op voordracht van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgesteld.
- De iconenset is eigendom van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars.
- De iconen zijn geregistreerd bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom.
- Het gebruik van de iconen en het tekstformat van het UPO wordt uitsluitend toegestaan aan pensioenuitvoerders in de zin van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling, ten behoeve van de communicatie met deelnemers over het tweedepijlerpensioen. Gebruik door derden is alleen mogelijk na toestemming van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars.
- Hoewel aan de totstandkoming van deze handleiding de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

1. Inleiding

Op grond van de Pensioenwet zijn pensioenuitvoerders verplicht deelnemers een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) te verstrekken:

- Artikel 38: jaarlijks aan actieve deelnemers¹
- Artikel 40: jaarlijks ter beschikking stellen aan gewezen deelnemers, waarvan één keer in de vijf jaar het UPO actief (digitaal of schriftelijk) verstrekt dient te worden aan gewezen deelnemers
- Artikel 42: één keer in de vijf jaar aan gewezen partners
- Artikel 44: jaarlijks aan pensioengerechtigden

In artikel 48 is opgenomen dat de informatie in bovenstaande artikelen wordt verstrekt door middel van een UPO.

Doel Uniform Pensioenoverzicht

Het doel van het Uniform Pensioenoverzicht is om deelnemers en hun eventuele partner en kind(eren) jaarlijks inzicht te geven in hun huidige en toekomstige pensioensituatie. Van belang is dat de deelnemer het UPO zorgvuldig leest (en bewaart), weet welke pensioenopbouw hij voor zichzelf en zijn nabestaanden heeft, weet welke uitkering hij of zijn nabestaanden krijgen, welke mate van afhankelijkheden er zijn, en dat hij op ww.mijnpensioenoverzicht.nl een totaaloverzicht kan vinden.

Modellen 2021

Meer informatie over de UPO-modellen leest u in het volgende hoofdstuk en in deel twee van deze handleiding. Ten opzichte van de modellen 2021 zijn er géén aanpassingen gedaan (anders dan reguliere aanpassing van jaartallen). In de handleiding zijn op verzoek van uitvoerders t.o.v. de handleiding 2021 twee verduidelijkingen op pagina's 49 en 61 opgenomen, die zijn **grijs gemarkeerd**.

Gelaagd communiceren

De Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hebben bij het verstrekken van de UPO-modellen door pensioenuitvoerders 'gelaagde communicatie' voor ogen.

Laag 1 is een trigger aan de deelnemer om het UPO tot zich te nemen. Dit is een stap die uitvoerders geheel zelf kunnen invullen. Het kan bijvoorbeeld een e-mail en/of een gekleurde envelop zijn met daarin het UPO als bijlage of een link naar de mijnomgeving. Geadviseerd wordt om in deze trigger te melden waarom het voor de deelnemer van belang is om de genoemde actie uit te voeren en/of het UPO te lezen en om de deelnemer te wijzen op mijnpensioenoverzicht.nl, omdat de deelnemer daar een totaaloverzicht kan vinden.

Laag 2 is het UPO zelf: het UPO bevat de basisinformatie over de huidige pensioensituatie van de deelnemer en kan gearchiveerd worden

Daarnaast zijn er in het UPO diverse links opgenomen, waarin verdiepende informatie en een totaaloverzicht gevonden kan worden. Bijvoorbeeld Mijnpensioenoverzicht.nl en een link naar Pensioen 1-2-3. De informatie achter deze links kan worden gezien als laag 3.

Het afronden van de bedragen bij de navigatiemetafoor

De pensioenkoepels adviseren pensioenuitvoerders de op het UPO getoonde prognosebedragen bij de navigatiemetafoor af te ronden. Wanneer een pensioenuitvoerder tot op de euro nauwkeurige

¹ Arbeidsongeschikten worden ook tot de actieven gerekend. Zij zijn op grond van de Pensioenwet immers nog deelnemer aan de pensioenregeling.

prognosebedragen op het UPO toont, dan kan dat een – ontorechte – schijn van absolute zekerheid van die prognose van de toekomst wekken. Terwijl het UPO is bedoeld om op basis van pensioenaanspraken een indicatie van toekomstige uitkeringsbedragen te geven. Om schijnzekerheid en verkeerde verwachtingen te voorkomen, is het advies om de prognosebedragen bij de navigatiemetafoor af te ronden, bijvoorbeeld op de volgende manier.

- Bedragen tussen 2 en 100 euro: afronden op hele euro's.
- Bedragen tussen 100 en 1000 euro: afronden op tientallen.
- Bedragen tussen 1000 en 5000 euro: afronden op vijftigtallen.
- Boven de 5000 euro: afronden op honderdtallen.

Dit is een voorbeeld, een pensioenuitvoerder kan andere afwegingen en uitgangspunten voor de afronding van bedragen hanteren die beter passend zijn met het oog op bijvoorbeeld de (kernmerken van) doelgroepen, hun pensioenopbouw en de context van de getoonde bedragen.

Voorbeeldteksten

De modellen voor het UPO en de handleiding bij het UPO bevatten voorbeeldteksten. Dit betekent dat pensioenuitvoerders de teksten zelf kunnen aanpassen of aanvullen, bijvoorbeeld om meer specifiek in te spelen op de eigen pensioenregeling of de behoeften van deelnemers. Omwille van de uniformiteit wordt uitvoerders gevraagd om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven. Let op: kopjes en iconen op de UPO-modellen mogen niet worden gewijzigd, hetzelfde geldt voor de volgorde van informatieblokken.

2. Structuur van de modellen

De modellen

In de Pensioenwet zijn verschillende vormen van pensioenregelingen vastgelegd. Per vorm stelt de Pensioenwet specifieke eisen aan de communicatie. Deze vormen zijn voor het Uniform Pensioenoverzicht (functioneel) samengevoegd in verschillende modellen. U kiest het model dat aansluit bij uw regeling.

Model 1. Uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende vijf regelingen:

1. Eindloonregeling. Hierbij is de uitkering gebaseerd op het laatste salaris (inkomen).
2. Middelloonregeling. Hierbij wordt elk jaar pensioen opgebouwd over het salaris van dat jaar. De uitkering is gebaseerd op het gemiddeld verdiende salaris tijdens de loopbaan.
3. Vaste bedragenregeling. Hierbij wordt op basis van een bepaalde periode van deelneming een vast bedrag aan pensioen toegekend, onafhankelijk van de hoogte van het salaris.
4. Premiereregeling. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar gesteld om pensioen te verzekeren.
5. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om pensioen op te bouwen.

Model 2. Kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende drie regelingen:

1. Kapitaalregeling. Hierbij wordt een kapitaal verzekerd. Met dit kapitaal moet op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering worden aangekocht. De hoogte van dit te verzekeren kapitaal wordt vastgesteld aan de hand van de regels uit de pensioenbrief.
2. Premiereregeling. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. Met het pensioenkapitaal moet op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering worden aangekocht.
3. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen.

Model 3. Premieovereenkomst (beleggingsverzekering)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende twee regelingen:

1. Een premiereregeling waarbij jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar wordt gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. De premies worden na aftrek van de kosten belegd in beleggingsfondsen. De beleggingswaarde is onder meer afhankelijk van koersontwikkelingen. Met het pensioenkapitaal wordt op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering aangekocht.
2. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. De premies worden na aftrek van kosten belegd in beleggingsfondsen. De beleggingswaarde is

onder meer afhankelijk van koersontwikkelingen. Met het pensioenkapitaal wordt op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering aangekocht.

Model 4. Ex-partner

Met dit model kunnen de volgende opgaven worden gedaan:

- Bijzonder partnerpensioen in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum (aanspraak op uitkering).
- Verevend ouderdomspensioen in rentevorm en bijzonder partnerpensioen in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum (aanspraak op uitkering).
- Bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd (aanspraak op kapitaal).
- Verevend ouderdomspensioen en bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd (aanspraak op kapitaal).
- Bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd of een kapitaal bij overlijden is verzekerd (beleggingsverzekering).
- Verevend ouderdomspensioen waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd, bijzonder partnerpensioen in rentevorm (beleggingsverzekering).
- Verevend ouderdomspensioen en bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd (beleggingsverzekering).

Model 5. Pensioengerechtigden

Dit model wordt gebruikt voor de volgende pensioengerechtigden:

- Ontvangers van een (verevend) ouderdomspensioen
- Ontvangers van een partnerpensioen (ANW-hiaatverzekering)
- Ontvangers van een arbeidsongeschiktheidspensioen
- Ontvangers van een verevend ouderdomspensioen
- Ontvangers van een wezenpensioen

3. Gebruiksaanwijzing

Spelregels

- Alle iconen die op het UPO gebruikt mogen worden, vindt u op de UPO-website. Voor het gebruik van de iconen op het UPO gelden dezelfde regels als voor gebruik op Pensioen 1-2-3. U vindt alle regels in de stijlguide voor Pensioen 1-2-3.
- Het UPO kan digitaal en schriftelijk worden verstrekt. Het UPO mag digitaal worden verstrekt, tenzij de deelnemer bezwaar maakt tegen digitale verstrekking. Wordt het UPO schriftelijk verstrekt dan moeten de volgorde, hoofdkopteksten en iconen van het UPO-model worden overgenomen. Als het UPO digitaal wordt verstrekt, dan moeten de iconen, hoofdkopteksten en onderwerpen worden overgenomen, maar van de volgorde mag worden afgeweken als bij de deelnemers getoetst is wat hun wensen en behoeften zijn.
- De pensioenuitvoerder verstrekt de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde aan wie de informatie digitaal wordt verstrekt, op verzoek een papieren afschrift van de informatie.
- De subkopjes, bijvoorbeeld 'Heeft u vragen' zijn niet verplicht om letterlijk over te nemen. Pensioenuitvoerders mogen bijvoorbeeld ook in plaats van de vragende subkopjes, subkopjes opnemen die antwoorden geven.
- Digitaal communiceren kent veel mogelijkheden om de boodschap goed af te stemmen op de behoeften van de individuele deelnemer. Om deze reden staat de volgorde bij de digitale communicatie niet vast. Wel moet er in de digitale omgeving een downloadbaar bestand (archieffunctie) zijn dat is opgebouwd volgens de voorgeschreven volgorde.
- Het UPO kent verplichte onderdelen (informatie-elementen) die getoond moeten worden en optionele onderdelen die een pensioenuitvoerder kan tonen.
- Het UPO heeft geen voorgeschreven teksten. Zowel bij schriftelijke als digitale communicatie mogen de teksten zelf worden ingevuld. Omwille van de uniformiteit wordt uitvoerders gevraagd om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven. Kopjes en iconen mogen niet worden gewijzigd! Pensioenuitvoerders hebben de vrijheid om de teksten aan te laten sluiten op de eigen huisstijl (termen, tutoyeren, schrijfwijzen), maar geadviseerd wordt om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven.
Alleen bij het partner- en wezenpensioen mag gekozen worden voor een ander icoon dat beter aansluit op de regeling (met toevoeging van paraplu/portemonnee en een andere samenstelling van de poppetjes).
- De tekst over de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening is vormvrij. Pensioenuitvoerders zijn vrij om de in voorgaande jaren voorgeschreven tekst van de AFM te gebruiken. Bij de keuze van welke tekst wordt gebruikt moet ook rekening worden gehouden met de informatiebehoeften en kenmerken van hun deelnemers (lid 2 artikel 48 van de Pensioenwet).
- De kaders die rond de blokken gebruikt worden, mogen flexibel ingericht worden. Zo kan de ruimte op het UPO efficiënt gebruikt worden.
- In tegenstelling tot eerdere jaren zijn er vanaf het UPO 2017 geen toelichtingen meer ontwikkeld. Pensioenuitvoerders zijn dus vrij om de toelichting zelf te ontwikkelen en in te vullen. Pensioenuitvoerders zijn niet verplicht om een toelichting te maken. Bij digitale verstrekking kan de toelichting ook onderdeel zijn van het UPO-model, bijvoorbeeld door een mouse-over toelichting.
- Voor gewezen deelnemers die in de periode relevant voor het UPO pensioen hebben opgebouwd, moet de factor A ook worden opgenomen. Dit geldt dus voor het eerste jaar waarin het UPO wordt verstrekt. Voor de andere jaren is dit blok niet relevant en hoeft het niet getoond te worden. Bij het nettopensioen hoeft de factor A ook niet te worden getoond.

Hoe is het UPO opgebouwd?

Het Uniform Pensioenoverzicht bestaat over het algemeen uit vier blokken:

1. Basisgegevens
2. Aanspraken
3. Zekerheid
4. Meer weten

Het UPO voor arbeidsongeschikte deelnemers (modellen 1, 2 en 3) bevat nog een vijfde blok over de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.

Tekst: optioneel of verplicht

Optionele onderwerpen staan tussen scherpe haken (< >). De teksten tussen deze haakjes geven aan dat u een keuzemogelijkheid heeft of een invulmogelijkheden: u moet een keuze maken uit de gegeven mogelijkheden of de juiste tekst invullen. Hierbij geldt: staat een tekst tussen scherpe haken én is het onderwerp en/of de tekst van toepassing op de pensioenregeling, dan moet u deze onderdelen opnemen.

Als u eigen tekst kunt/moet toevoegen, wordt dit aangegeven met vierkante haken [..].

Hybride regelingen

Er zijn door de sector 5 aparte UPO-modellen ontwikkeld. Sommige pensioenuitvoerders hebben hybride regelingen. Bij hybride regelingen is het de vraag of er twee aparte modellen moeten worden gebruikt of dat verschillende modellen kunnen worden gecombineerd in één model. Het is aan de pensioenuitvoerder om een goede afweging te maken. Duidelijkheid voor de deelnemer staat hierbij voorop.

8. Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 5

Versie pensioengerechtigden

Uniform Pensioenoverzicht <2021> (1)

Stand op: [dd-mm-jjjj]

[subkop: ruimte om productsoort te noemen] (2)

Uw persoonlijke gegevens (3)

[Naam]

Geboren op: [datum]

<Herkeningsnummer: [nummer]>

Uw partner <en kinderen> (4)

[Naam]

Geboren op: [datum]

Uw [pensioen]gegevens (5)

<<Pensioen>uitvoerder: [naam pensioenuitvoerder]>

<Soort pensioenregeling: <netto> [naam en/of soort regeling]>

<<Oud-><W><w>erkgever: [naam werkgever]>

<<Periode in dienst><Datum uit dienst>: [datum]>

(1) De term 'Uniform Pensioenoverzicht' moet voor de uniformiteit gebruikt worden en moet voor de herkenbaarheid opvallend worden weergegeven. Het pensioenoverzicht krijgt het jaartal waarin het wordt verstrekt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht uit een zeker jaar behoudt het oorspronkelijke jaartal.

(2) Het UPO pensioengerechtigden wordt eenmaal per jaar verstrekt. Het UPO kijkt vooruit en wordt daarom bij voorkeur aan het begin van het jaar verstrekt. De peildatum is vrij in te vullen, waarbij rekening gehouden moet worden met een wijzigingsmoment. Bijvoorbeeld: als verhoging van pensioen per 1 januari aan de orde is, is de peildatum 1 januari. Als een verhoging per 1 april wordt doorgevoerd, is de peildatum 1 april. Onder de peildatum is ook nog ruimte om de productnaam en/of soort product te noemen. Het UPO pensioengerechtigden kan namelijk gebruikt worden voor een aantal verschillende soorten producten zoals ingegaan ouderdompensioen, wezenpensioen, partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen of verevend pensioen. Een uitvoerder kan gegevens weglaten als die, gezien het product, niet relevant zijn (denk aan naam en geboortedatum partner bij een ingegaan verevend ouderdompensioen).

(3) Onder 'Uw persoonlijke gegevens' worden de persoonlijke gegevens van de pensioengerechtigde opgenomen. Pensioenuitvoerders worden aangeraden om het BSN-nummer van de deelnemer niet meer te vermelden op het UPO. Dit met het oog op de nieuwe privacy verordening (mei 2018) en mogelijke datalekken.

(4) Hier vult u de naam van de partner in. Indien er sprake is van een onbepaald partnersysteem mag de naam van de partner wegblijven. Dit geldt ook voor de geboortedatum. Bij een bepaald partnersysteem „geen partner” vermelden als de deelnemer expliciet heeft gemeld dat hij/zij geen partner heeft. Als er geen partner bekend is en het is wel van belang voor de regeling om een eventuele partner aan te melden, wordt „geen partner bekend” vermeld. Dit heeft de signaalfunctie naar de deelnemer om een bij de uitvoerder onbekende, maar wel bestaande partner alsnog aan te melden.

Als het van belang is om eventuele kinderen aan te melden, moet de optie 'en kinderen' gebruikt worden. Als er geen kinderen bekend zijn, wordt „geen kinderen bekend” vermeld. Ook hier is dit de

signaalfunctie naar de deelnemer om bij de uitvoerder onbekende, maar wel bestaande kinderen alsnog aan te melden.

Is de partner overleden dan kan de uitvoerder kiezen om bij de gegevens van de partner toe te voegen: overleden na [peildatum]

(5) Hier maakt u een keuze voor het vermelden van die gegevens die voor de productsoort van toepassing zijn. Het gehele blokje mag ook achterwege blijven als er sprake is van een wezenpensioen, partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen of verevend pensioen.

Welk [pensioen] ontvangt u? (6)

	<p>Hoeveel pensioen krijgt u? (7)</p> <p><U krijgt vanaf <datum> tot <<x> jaar><datum> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p> <p><U krijgt vanaf <<x> jaar><datum> zolang u leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p>
	<p><U krijgt vanaf <datum> tot u <x> jaar bent <of als u studeert> <of zolang u arbeidsongeschikt bent>, totdat u uiterlijk <x> jaar bent € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p>
	<p><U krijgt vanaf <x> jaar <datum> zolang uw ex-partner leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar. Als uw ex-partner overlijdt, stopt de uitkering.></p>
	<p><Als u vanaf <<x> jaar><datum> geen partner (meer) heeft, heeft u daarna recht op een aanvulling op uw pensioen zolang u leeft van € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p> <p><Als uw partner overlijdt <nadat <hij><zij> <x> jaar is geworden><na <datum>>, heeft u daarna recht op een aanvulling op uw pensioen zolang u leeft van € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p> <p><Als u ex-partner met pensioen gaat krijgt u naar verwachting: € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p>
	<p>(8) <U kreeg <van> <jaar><datum> <op jaarbasis> <tot> <jaar><datum> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p>
	<p><Uw pensioenregeling is op <datum> gewijzigd. Uw pensioenregeling is op de volgende punten gewijzigd:: [de pensioeningangleeftijd], [de franchise], [het opbouwpercentage], [de beschikbare premie als percentage van de pensioengrondslag], [de beschikbare premie].></p>
	<p>(9) <Let op: Een arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid eindigt uiterlijk op de datum waarop uw AOW-uitkering ingaat. Dit betekent dat wij uw arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid in mindering brengen op uw pensioen tot uw AOW-leeftijd. In dit pensioenoverzicht is <geen> rekening gehouden met de verlaging van uw pensioenuitkering tot uw AOW-ingangsdatum in verband met uw arbeidsongeschiktheidsuitkering.> <Het arbeidsongeschiktheidspensioen van de overheid is afhankelijk van het voortduren van de arbeidsongeschiktheid en van de mate van arbeidsongeschiktheid.></p>

	<p>(10) <Let op: Bij bovenstaande bedragen is rekening gehouden met uw scheiding<en>. Een deel van uw pensioen <is><gaat> naar uw ex-partner<s> <gegaan>.<Uw pensioen kan door uw scheiding<en> fors lager uitvallen.></p> <p><Let op: Bovenstaande bedragen gaan over het deel dat u met pensioen bent. Werkt u nog gedeeltelijk of bent u deels arbeidsongeschikt? Dan ontvangt u daarvan een apart pensioenoverzicht.></p>
--	--

(6) Afhankelijk van de productvorm en uitkeringsregels kunt u de kop hierop aanpassen. Ook kunt u er zelf voor kiezen welk icoon u hier opneemt. Wordt het model bijvoorbeeld verstrekt naar in verband met een ingegaan wezenpensioen dan kan hier het icoon 'wezenpensioen' worden gebruikt. Er mag in ieder geval maar één icoon per blok worden opgenomen. Voor elk pensioensoort moet een apart UPO worden opgenomen. De optionele tekst 'Als uw ex-partner met pensioen gaat krijgt u naar verwachting' kan gebruikt worden voor de situatie waarin het model wordt ingevuld voor de pensioensoort 'verevend ouderdompensioen'.

De teksten in dit blok kunnen door pensioenuitvoerders aangepast worden zodat de teksten goed aansluiten op de exacte productinvulling.

(7) De teksten zijn voorbeeld teksten. Aangezien er veel verschillende soorten pensioengerechtigden zijn, zijn de voorbeeldteksten niet limitatief.

Bij de toekomstige pensioenuitkering moeten de aanspraken hier opgeteld worden getoond op basis van de aard van de aanspraak (ingangleeftijd en duur van de uitkering). Bijvoorbeeld: U krijgt vanaf <x jaar> zolang u leeft, is dan het totale bedrag aan levenslang ouderdompensioen dat wordt uitgekeerd in alle betreffende regelingen.

Nieuwe wetgeving² verplicht pensioenuitvoerders om informatie over garanties toe te voegen aan het UPO. Mocht het pensioen (gedeeltelijk) gegarandeerd zijn dan moeten pensioenuitvoerders in dit blok informatie over de garantie opnemen.

(8) Deze tekst is alleen verplicht voor de variabele pensioenuitkering. Bij de variabele pensioenuitkering is het wettelijk verplicht om op dit UPO de uitkering over het afgelopen jaar te tonen (en de uitkering voor het komende jaar).

In nadere regelgeving is opgenomen dat op het UPO elke wezenlijke wijziging t.o.v. het UPO van voorgaande jaar moet worden aangegeven. Bij een wezenlijke wijziging kan onder meer worden gedacht aan een wijziging van de reglementaire pensioenleeftijd, de franchise, het opbouwpercentage en de beschikbare premie. Indien er tussen het verstrekken van 2 UPO's reglementswijzigingen zijn geweest dan moeten deze worden vermeld op het laatste UPO. Pensioenuitvoerders hebben twee opties met betrekking tot waar deze tekst wordt opgenomen: 1. Op het UPO zelf. 2. In de voorbrief/mail van het UPO.

(9) Als er sprake is van arbeidsongeschiktheid, dan kan hier een extra toelichtende tekst worden opgenomen. In plaats van de term 'arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid' mag ook de term 'WIA-uitkering' of 'WAO-uitkering' worden gebruikt.

² Volgens Wetsvoorstel 34934 (Wijziging van de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet op het financieel toezicht in verband met de implementatie van Richtlijn 2016/2341/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening), gepubliceerd op 12 april 2018.

(10) Als de gevolgen van een scheiding niet verwerkt zijn in de bedragen, moet u de 'Let op tekst' over scheiding opnemen: 'Uw pensioen kan door uw scheiding fors lager uitvallen'. Deze zin is dan verplicht! Dit is met name relevant voor een scheiding na de pensioendatum. Ook moet er dan worden vermeld waar de deelnemer meer informatie kan vinden over de gevolgen van zijn scheiding op zijn ouderdomspensioen.

Als de gevolgen van een scheiding voor het ouderdomspensioen zijn verwerkt, dan kunt u de zin 'Bij bovenstaande bedragen is rekening gehouden met uw scheiding. Een deel van uw pensioen is naar uw ex-partner gegaan' gebruiken.

Welk [pensioen] ontvang<t><en> uw <eventuele> partner <en <eventuele> kind<eren>>?(11)

<Wat krijg<en><t> uw <eventuele> partner <en <eventuele> kind<eren>> als u overlijdt?

Als u overlijdt, krijgt uw <eventuele> partner van ons:

<vanaf uw overlijden € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf uw overlijden tot <beëindigingsmoment> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf uw overlijden tot <zij><hij> <x> jaar is € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf <x> jaar zolang <hij><zij> leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<Uw <eventuele> kind<eren> krijg<t><en> <per kind> vanaf uw overlijden totdat <hij of zij> <x> jaar is <of als uw kind studeert <of

invalide is>, totdat <hij of zij> uiterlijk <x> jaar is:>

€ <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

(12) <Als u of uw partner overlijdt dan krijgt de overgebleven partner: € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<Als u kinderen heeft die jonger zijn dan <x> jaar, dan krijgen zij na uw overlijden ook een uitkering.>

(13) <Als u overlijdt <krijgen uw <eventuele> partner en/of kinderen><krijgen uw <eventuele> kinderen> geen uitkering van ons.>

(14) <Is uw partner als u overlijdt jonger dan de AOW-leeftijd? Dan krijgt uw partner <vanaf <datum>> een extra bedrag <van € <bedrag>>. Dit extra bedrag stopt op het moment dat uw partner zijn of haar AOW-leeftijd bereikt. Met dit extra bedrag is <geen> rekening gehouden in bovenstaand overzicht.>

(15) <Let op: als u een (nieuwe) partner krijgt nadat u met pensioen bent gegaan dan is er voor die partner geen recht op een uitkering.>>

(11) Dit hele blok is optioneel. Bij bijvoorbeeld een ingegaan wezen- of partnerpensioen hoeft dit blok niet worden getoond. Het blok moet wel worden opgenomen als er sprake is van een ingegaan ouderdomspensioen. Het ingangsmoment zal veelal het moment van overlijden zijn; het beëindigingsmoment kan regelingsspecifiek worden ingevuld. Er kunnen ook andere

(omslag)momenten zijn die relevant zijn voor het recht op de uitkering. Indien dit het geval is kunt u die vermelden op het Uniform Pensioenoverzicht. Er mag voor gekozen worden om het wezenpensioen niet in een bedrag te vermelden. Er mag dan volstaan worden met de algemene zin 'Als u kinderen heeft die jonger zijn dan xx jaar, dan krijgen zij na uw overlijden ook een uitkering.'

(12) Dit is een voorbeeldtekst die gebruikt kan worden als er sprake is van een langstlevenden pensioen.

(13) Deze passage wordt opgenomen indien de regeling geen partnerpensioen en/of wezenpensioen kent.

(14) Deze passage wordt opgenomen indien de regeling een aanvulling tot de AOW-leeftijd van de partner kent.

(15) Deze 'Let op'-tekst is regelingspecifiek.

Hoe zeker is uw pensioen?

De hoogte van uw [pensioen] staat <niet> vast (16)

<De hoogte van uw [pensioen] staat vast en uw [pensioen] kan niet worden verlaagd door <pensioenuitvoerder>.>

[Indien sprake is van een variabele uitkering, dan dienen pensioenuitvoerders zelf een tekst op te nemen die aansluit bij de productkenmerken]

<De hoogte van uw [pensioen] staat niet vast en kan in uitzonderlijke situaties worden verlaagd. <Onze financiële situatie is ook van invloed op de hoogte van uw pensioen. We kunnen te maken krijgen met mee- en tegenvallers: (17)

- De levensverwachting: hoe ouder mensen worden, hoe langer we het pensioen moeten uitkeren. We hebben dan meer geld nodig.
- De rente: we hebben meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen als de rente laag is. Als de rente hoog is, hebben we nu minder geld nodig.

De beleggingen: de resultaten van onze beleggingen kunnen mee- of tegenvallen.>><Kijk op <onze website><url>><Klik hier> voor meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad, die gevolgen kunnen hebben voor uw pensioen.>

(16) Indien de hoogte van het pensioen niet vaststaat, dan moet hier worden gekozen voor: 'de hoogte van uw pensioen staat niet vast'. Indien sprake is van een variabele uitkering, dan dienen pensioenuitvoerders zelf een tekst op te nemen die aansluit bij de productkenmerken in dit blok.

(17) Het noemen van de informatie bij de opsomming is niet verplicht. Deze tekst mag worden opgenomen, bijvoorbeeld zodat de tekst 1 op 1 aansluit bij de Pensioen 1-2-3. T.o.v. voorgaande jaren zijn de voorbeeldteksten iets aangepast. De teksten zijn nu iets evenwichtiger: de beleggingen kunnen ook meezitten en de rente kan ook stijgen.

Verhoging <en verlaging> van uw pensioen in de afgelopen drie jaar

In dit blok leest u of uw pensioen de afgelopen drie jaar is verhoogd <of verlaagd>.

Verhoging in de afgelopen drie jaar

Uw pensioen steeg <niet mee> <voor een deel mee> <volledig mee> met de prijzen. De afgelopen drie jaar stegen de prijzen en het pensioen als volgt: (18)

	Stijging van de prijzen*	Verhoging van uw pensioen
202 10	<x>%	<x>%
20 2019	<x>%	<x>%
201 98	<x>%	<x>%

* Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

[Hier neemt u indien van toepassing een tekst op over de voorwaarden van toeslagverlening.] (19)

[Hier neemt u een concluderende tekst op die de informatie in bovenstaande tabel duidt plus een toekomstverwachting.]> (19a)

<Verlaging in de afgelopen drie jaar

<De hoogte van uw pensioen staat vast en uw pensioen kan niet worden verlaagd door ons.>

<De afgelopen jaren is uw pensioen niet verlaagd.><De afgelopen jaren verlaagden wij het pensioen dat u had opgebouwd als volgt: (18)

	Verlaging van uw pensioen
202 01	<€ <bedrag>><x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
20 2019	<€ <bedrag>><x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
201 89	<€ <bedrag>><x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>

>>

[Hier neemt u een concluderende tekst op die de informatie in de bovenstaande tabel duidt plus een toekomstverwachting.]> (19a)

(18) De blokken 'verhoging' en 'verlaging' waren altijd 2 aparte blokken maar zijn nu samengevoegd. U neemt informatie op over de toeslagverlening en het verlagen van de aanspraken van de afgelopen drie jaar bij pensioengerechtigden. Als er geen toeslagambitie is en/of verlaging niet mogelijk is, dan neemt u een algemene zin op waarin u dit aangeeft. Het overzicht met verhogingen of verlagingen van de afgelopen drie jaar hoeft dan niet te worden getoond.

Er moet een vergelijking met de verleende toeslag en prijsontwikkeling van de afgelopen drie jaar worden gemaakt. Voor het bepalen van de prijsontwikkeling dienen pensioenuitvoerders gebruik te

maken van de algemene “CPI alle huishoudens” met als referentieperiode een kalenderjaar (januari tot en met december), in één of twee decimalen nauwkeurig. Het gaat hier om het gemiddelde van de cijfers in de kalendermaanden van het voorgaande jaar. Indien de datum van toekenning van de toeslag niet gelijk is aan 31 december of 1 januari van enig jaar, of indien een afwijkende periode wordt vermeld waarover de toeslagverlening van toepassing is, dan mag de CPI-referentieperiode hieraan worden aangepast. In andere gevallen moet als referentieperiode een kalenderjaar worden gebruikt.

Er kunnen verschillende indexaties gelden, voor bijvoorbeeld verschillende soorten pensioen (ouderdomspensioen, partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, of bij combinaties van gedeeltelijk actief/slaper). Het gehele blok wordt onduidelijk als je zowel indexatiepercentage en teksten opneemt voor het ouderdomspensioen, partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, indien indexaties verschillen. Daarom moet en pensioenuitvoerders dit blok invullen voor het belangrijkste onderdeel van de pensioenregeling. Mocht voor bepaalde onderdelen, zoals het partnerpensioen of arbeidsongeschiktheidspensioen andere indexatieregels gelden dan kan de pensioenuitvoerder dat kort melden en hiervoor verwijzen naar Pensioen 1-2-3 of Mijnomgeving.

(19) Een toeslag is alleen voorwaardelijk indien onder andere in het Uniform Pensioenoverzicht een voorwaardelijkheidsverklaring is opgenomen. De informatieverstrekking over de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening is vormvrij. Dit brengt mee dat pensioenuitvoerders vrij zijn om de in de voorgaande jaren voorgeschreven tekst in de toeslagenmatrix van de AFM te gebruiken. Het is niet meer verplicht om de toeslagenmatrix of het toeslagenlabel te gebruiken. Bij de keuze van welke tekst wordt gebruikt moet ook rekening worden gehouden met de informatiebehoeften en kenmerken van hun deelnemers (lid 2 artikel 48 van de Pensioenwet). Als er geen toeslagambitie is, dan neemt u een algemene zin op waarin u aangeeft dat het pensioen niet meestijgt met de prijzen. Het overzicht met toeslagverlening en de prijsontwikkeling van de afgelopen drie of vijf jaar hoeft dan niet te worden getoond.

(19a) Uit het testen van het UPO is gebleken dat deelnemers de informatie uit de tabellen (verhoging en verlaging) lastig begrijpen. Daarnaast kan de voorwaardelijkheidsverklaring bij de deelnemer een te hoge verwachting wekken. Pensioenuitvoerders zijn daarom verplicht om na de tabel een tekst op te nemen die de informatie in de tabel duidt en ook een toekomstverwachting geeft. Voorbeeld van toekomstverwachting: ‘We kunnen uw pensioen de komende jaren waarschijnlijk niet verhogen’. Indien de toekomstverwachting onduidelijk is, bijvoorbeeld omdat de werkgever bepaalt of en hoeveel toeslagen er worden verleend, dan kan dit worden vermeld.

Meer weten?

	<p>Wilt u een persoonlijk totaaloverzicht? (20)</p> <p>Op www.mijnpensioenoverzicht.nl staat een persoonlijk totaaloverzicht van het pensioen dat u via uw werk heeft opgebouwd én van de AOW. U ziet ook een inschatting van uw netto inkomen. En u kunt samen met uw <eventuele> partner uw gezamenlijk pensioen bekijken>.</p> <p>Ten slotte kunt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl zien hoe uw pensioen zich de komende jaren kan ontwikkelen.</p> <p><Pensioen opgebouwd in een nettopensioenregeling is niet opgenomen op www.mijnpensioenoverzicht.nl.></p>
	<p>Wilt u meer weten over de financiële gezondheid van <naam pensioenuitvoerder>? (21)</p> <p>De beleidsdekkingsgraad van <naam pensioenuitvoerder> is per <datum> <xxx,x>%.<Kijk op> <onze website><url><Klik hier> voor meer informatie over onze</p>

	<p>financiële situatie en de <actuele> beleidsdekkingsgraad, die gevolgen kunnen hebben voor uw pensioen. <Omdat de financiële situatie niet goed genoeg is, heeft <pensioenuitvoerder> een herstelplan. [Hier neemt u een toelichting op.]></p>
	<p>Heeft u vragen? <Of wilt u een wijziging doorgeven?> Neem dan contact met ons op. (22) Op <website><link mijnomgeving> kunt u ook terecht voor meer informatie. <Pensioenuitvoerder> is bereikbaar via <e-mailadres> en op <telefoonnummer>.</p> <p>(23) <De werkgever waar uw pensioen is opgebouwd heeft een vereniging van pensioengerechtigden.></p>

(20) Model 5 wordt gebruikt voor pensioengerechtigden. Indien de aanspraken van de pensioengerechtigden ook zijn opgenomen op mpo.nl dan is het tonen van dit blok verplicht. Indien de aanspraken niet opgenomen zijn op mpo.nl dan wordt het blok niet getoond.

(22) Het opnemen van een verwijzing naar de website van de pensioenuitvoerder op het Uniform Pensioenoverzicht is verplicht.

(21) Voorgescreven is dat, voor zover van toepassing, informatie over de beleidsdekkingsgraad op het UPO wordt opgenomen. Dit blok is dus alleen verplicht voor pensioenfondsen. Het gaat hierbij om de dekkingsgraad op de peildatum van het UPO, naar Nederlandse maatstaf. Pensioenfondsen die gevestigd zijn in het buitenland zijn verplicht om de beleidsdekkingsgraad naar Nederlandse maatstaf op te nemen.

Als er een herstelplan is, dan moet in dit blok naar het herstelplan worden verwezen.

(23) In artikel 22, lid 6 van de Pensioenwet is opgenomen dat de verzekeraar de pensioengerechtigden informeert over het bestaan van een vereniging van pensioengerechtigden. Verzekeraars kunnen er voor kiezen om een tekst op te nemen op het UPO, bijvoorbeeld in dit blok, om zo de pensioengerechtigden te informeren.

<Dit Pensioenoverzicht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Wij zijn uitgegaan van de ons bekende gegevens en uw pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van <...>.> De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op pensioenuitvoerders in Nederland. Dus ook op <naam pensioenuitvoerder>. (24)

(24) De laatste zin van deze tekst is voor alle pensioenuitvoerders verplicht. Pensioenuitvoerders die gevestigd zijn in het buitenland vervangen de namen van de toezichthouders en van het land in de correcte namen.

Voor de rest van de tekst geldt: pensioenuitvoerders mogen het UPO eindigen met deze optionele disclaimer. Bij het maken van de keuze om wel of geen gebruik te maken van deze disclaimer adviseren we pensioenuitvoerders ook rekening te houden met de opvatting van de ombudsman pensioenen: *Alle uitingen van het fonds zijn voorzien van een disclaimer/voorbewoud waardoor zij in formele zin niet bijdragen aan de "sociale zekerheid" van de individuele deelnemer. Aan de beoordeling of er in een geval dat een pensioenuitvoerder foute informatie verstrekt er sprake kan zijn van een gerechtvaardigd vertrouwen en een mate van kenbaarheid, wordt op deze manier niet toegekomen (jaarverslag 2018).* Ook de AFM adviseert om géén disclaimer op te nemen.

Let op: In model 5 is het ook toegestaan om het kostenblok (model 2 en 3) en/of andere IORP-toevoegingen (modellen 1 tot en met 3) bijvoorbeeld de scenario's op te nemen.